

FAMILY PREPAREDNESS GUIDE

ရန်ကင်းနယ်လ်တီလ်မိတဖန်

- မနယ်လ်တီလ်မိအရဒိုင်အဒိအိဘျာ်တက့ၢ်. မၤကဲထီၣ်လ်တီလ်မိအံၤ လီမိပျ်အဒိတဖန်စ့ၢ်ကီး (နဒိတၢ်ဂီၤလၢ လ်တီလ်မိအရဒိုင်ဃုာ်ဒီး နလီတဲစိစိာ်စုသ့ဝဲလီၤ) တက့ၢ်.
- ဟ်ဃာ်အဒိၣ်ထံးလ်တဖန်ဒီး အစ့ၤကတၢၢ်လ်အဒိတခါ ဖဲတၢ်လီၤလၢအပူၤဖျဲးန့ၣ်တက့ၢ်.
- မၤန့ၣ်သ့ၣ်လ်တီလ်မိအဒိတဖန်ဒီး မၤအဝဲသ့ၣ်တဖန်လၢကဟံးန့ၣ်ညီတက့ၢ်, အဒိ, ဟ်လီၤအဝဲသ့ၣ်တဖန်လၢ လံာ်တြိာ်ဖဲသ့ၣ်ထာ်ပူၤတက့ၢ်.
- နမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢကဒုးန့ၣ် လ်တီလ်မိတခါဆူတၢ်ဒုးလူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်ဘျၢသဲစးန့ၣ်, ဟးဆဲးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤနလီတဲစိ, လၢအဟ်ဃုာ်ဒီး နီၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအအါန့ၢ်ဒီးလၢ နဟ်လီၤသးလၢကဟ့ၣ်နီၤလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ဟံးန့ၢ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ နထံကီၢ်

- တၢ်အံၤမၤပူၤဖျဲးဒီး မၤသ့ဝဲန့ၣ်, နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးပတံထီၣ် လ်ဟးကီၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ နကီၢ်ဒီးန့ၣ်သ့ၣ်တဖန်အဂီၢ်သ့လီၤ. တၢ်အံၤမၤစၢၤဃုာ်ဒီး တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်သ့ဝဲဒီး ဒီသဒါတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖန် ဖဲနမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢကဟးထီၣ် U.S အခါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးလၢပုၤတနီၤအဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ်လၢထံၣ်ဂီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ကဒု- ပုၤဃုာ်တဖန်, တၢ်ဒီးန့ၢ်မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤသီထီၣ်လ်ဟးကီၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ထံကီၢ်န့ၣ် အလီၤဘၣ်ယိာ်လီၤ. ကတိတၢ်လၢပုၤဟ့ၣ်လီၤသဲးစးလၢဘၣ်တၢ်န့ၢ်အီၤ တချုးလၢမၤတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဒ်သိးကမၤလိအါထီၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်လ်တီလ်မိလၢ နထံကီၢ်န့ၣ်, နလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢကဆဲးကျိး နထံကီၢ်ခၢၣ်စးအလီၤမ့တမ့ၢ် လဲၤထီၣ်ကွဲးအဝဲသ့ၣ်ပုၤယဲၤသန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒုးညီထီၣ်တၢ်လဲၤန့ၢ်ဘၣ်လၢ ကဒီးန့ၢ်စ့တက့ၢ်

- ဟ်ဃာ်နစ့ဟ်ဖျိာ် ဖဲစ့တၢ်အစ့သရီ အအါန့ၢ်ဒီးလၢတၢ်သန့ၣ်သးလၢ စ့ညၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. လၢတၢ်ဖိာ်ဒုးဃာ်အပူၤ, နကလိာ်ဘၣ်စ့ ဒ်သိးကကီးလီတဲစိ မ့တမ့ၢ်ကပူၤတၢ်လိာ်ဝဲတဖန်လီၤ.
- မၤလီၤတၢ်လၢနစ့တၢ်အစ့သရီန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဒုးဘျးစဲလၢ ဒဲးဘုးက ဒ်န့ၣ်အသိးနၤ - မ့တမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢလၢနန့ၢ်အီၤ - ထုးကွံာ်စ့ဟ်ဖျိာ်ချုးသ့ဝဲ ဖဲအလိာ်ဘၣ်ဝဲအခါ, လၢထံၣ်ဂီၢ်ဂၤဒၣ်လဲာ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- မၤအ့ထာ်န့ၣ်စ့တၢ်အစ့သရီန့ၣ် တၢ်လဲၤန့ၢ်ဘၣ်အတၢ်ပိာ်ဆၢထာ် လၢဆၢကတီၢ်ဆိတက့ၢ်. ဒ်န့ၣ်ဒီး, နလဲၤန့ၢ်ဘၣ်နစ့ဟ်ဖျိာ်လၢအယံၤသ့ဝဲလီၤ.
- နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးပၤန့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢလၢနန့ၢ်အီၤသ့ ဆူနစ့သရီဒ်ပုၤဖိာ်စ့လၢအအိၣ်သကိးတၢ်တပူၤဃီ, ဒ်န့ၣ်အသိးနဟံၣ်ဖိဃီဖိလဲၤန့ၢ်ဘၣ်စ့သ့ဝဲ ဖဲနတအိၣ်အခါလီၤ.
- ဟ်ဃာ်စ့ဖဲဟ်ဃာ်သ့တက့ၢ် - ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူစ့ဟ်ဖျိာ်အဆဲးဖိတခါ မၤတၢ်ဆိတလဲၤအဒိၣ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးဆိကမိၣ်လၢကတံာ်ကတီၢ် လ်လၢလ်တက့ၢ်

- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအရဒိုင်လၢအဘၣ်ဃးဒီးနၤ
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအရဒိုင်လၢအဘၣ်ဃးဒီးနဖဲ
- တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢကဟံးထီၣ် Paycheck
- တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ် လၢကလဲၤတၢ်က့ၢ်တၢ်အဂီၢ်
- ပုၤကွဲးထွဲတၢ်မၤစၢၤအအိၣ်ကတီၢ်ဟ်
- လ်လၢအမၤနီၣ် ဒ်မိာ်ပာ်အသိး
- U.S. လ်ဟးကီၢ်တၢ်ပတံထီၣ်လၢ ဖိသ့ၣ်တဖန်အဂီၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အတၢ်လၢအဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်

- လ်တနီၤလိာ်ဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲနယုယီးကီၢ်စဲာ်အပူၤ, တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆဲးလီၤမံၤအလဲမ့ၢ်ဟ်ပနီၣ်အအါကတၢၢ်လၢ \$၂ လၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤတခါအဂီၢ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖန်ထံၣ်န့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆဲးလီၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖန် ဖဲကမုၢ်လံာ်ရိဒါး, စ့တၢ်, UPS မ့တမ့ၢ် FedEx ဝဲဒါးတနီၤဒီး Walgreens န့ၣ်လီၤ. ပသဆၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖန်အခံ ဒ်သိးကပလီၤသးတၢ်လီတၢ်ဂ့ၢ်လီၤ; တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အုၣ်ကီၢ်ဆဲးလီၤတဖန်ဖဲ U.S. န့ၣ် တမ့ၢ်ပိာ်ရိဘၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤဆူထံကီၢ်အပူၤအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တသ့ဘၣ်.

This guide is for informational purposes only. It is not legal advice. If you have questions about your rights, your family situation, or your immigration case, you should speak with a qualified immigration or family law attorney, or an accredited representative.

New Americans Hotline: 1-800-566-7636 Monday - Friday, 9 AM - 8 PM EST MULTI-LINGUAL AND CONFIDENTIAL